

کارم آنقدر زیاد است که فرصت نمی‌کنم درباره‌ی
ادبیات و فلسفه مطالعه بکنیم.

فقط گاهگاهی چند بیت از مثنوی مولانا یا از نوشته‌های
دکارت، آدام اسمیت و جان دیوئی چیزهای می‌خوانم. ناگفته
نمایند دو تا ورقه‌ی لیسانس را هم قاب کرده بالاسرم زده‌ام.

از دامنه کوههای شمالی پایتخت خیلی خوش
 میآمد. بالاخره روزی تصمیم گرفتم بـا ساختن خانه‌ای در
 دامنه‌ی این کوهها جای دنجی برای خود دست و پا کرده دور
 از غوغای شهر بـکار نویسندگی ام بپردازم.
 محلی که مورد نظر من بود کم و بیش ۲۰۰ کیلومتر
 از آنجا فاصله داشت. و نصور نمیکردم دوست و آشنائی
 مزاحم شود. در آنصورت می‌توانستم بر احتی پیش‌ها ،

رمانهای عشقی، رمانهای انتقادی و اجتماعی بنویسم.

در روزهای اول غیر از سرو صدای پرنده گان کوچک
وریزش برگ درختان صدائی بگوشم نمی رسید. ولی
کمبود جامرا آزار میداد. چون ساختمانی را که من خریده
بودم بیش از دوا طاق و یک حمام چیز دیگری نداشت. لذا
تصمیم گرفتم یک اطاق و یک تراس و یک آشپزخانه به آن
اضافه کنم.

www.KetabFarsi.com

چون روی تراس آفتاب بشدت بچشم انم میزد
آفتاب گیر بزرگی نیز برای آن درست کردم و چون پیشخدمت
اطاقی نداشت زیر زمین بزرگی هم برای او ساختم.
یواش یواش آواز زیبائی خانه ام بین دوستان و
آشنایان مورد بحث قرار گرفت و از آن روز به بعد سرو کله‌ی
آنها در خانه ام پیداشد.

چون جای زیادی برای این مهمانان نداشتم مجبور
شدم دوا طاق دیگر نیز بسازم. ولی این کار من هم سودی
نداشت چون مهمانانی که قبل آمده بودند با مهمانانی که جدیداً
با خانه ام وارد شده بودند شروع به بدرفتاری کردند.
البته باید بگویم بیشتر سرو صدایها از طرف مهمانانی

بود که اصلاً من آنها را نمی‌شناختم!

بعثت زیادی مهمان ناچار شدم آشپز خانه‌ی دیگری
هم بسازم اما این بار دچار مصیبت عجیبی شدم و آن اینکه
جائی برای خوایدن خودم در خانه‌ام یافت نمی‌شد. خواه
ناخواه دواطاق بزرگ نیز به ساختمان قبلی اضافه کردم.
آمدن مهمانان همچنان ادامه داشت که مجبور شدم
برای آب تنی آنها استخری بسازم.

و پس از ساختن استخر مجبور شدم برای آن دوش
های مخصوصی نیز بسازم.

www.KetabFarsi.com
چون تنها با غبانم نمی‌توانست بکارهای مربوطه برسد
با غبان دیگری نیز استخدام کردم و بمناسبت تولد اولین
فرزند او ناچار شدم دو اطاق کوچک هم برای او ساخته‌گاراژ
منزلم را بزرگتر کنم.

البته من نمی‌خواستم چنین کاری کنم ولی تعداد
انواعی اتفاقی که در خارج از منزل می‌ماندند مرا با این کار
مجبور کردند.

پس از بزرگ کردن گاراژ چند نفر پیشخدمت دیگر

به پیش خدمت‌های اولی اضافه کرده برای آنها نیز اطاقه‌ای ساختم و تازه متوجه شدم که حیاط خانه‌ام بسیار کوچک شده است لذا قطعه زمین بزرگی خریده ضمن آنکه آنرا به حیاط خانه‌ام اضافه می‌کردم چند با غبان و نوکر هم بر سایرین اضافه کرده اطاقه‌ای برایشان ساختم.

آنقدر این کار‌ها مرا بخود مشغول کرد که کار اساسی ام را که نوشتن رمان و پیه‌س بود از یادم برد، ناگزیر خانه‌ای دور از خانه‌ی خودم که بیش از دو اطاق نداشت آجاره کرده با آنجا رفتم. ولی مگر مهمانان عزیزم ول کن بودند. هنوز جابجا نشده بودم که بسراغم آمدند و مجبور کردند که بخانه‌ی اصلی ام برگردم.

www.KetabFarsi.com

عادت همیشگی ام را که اول صبح بسکار نویسنده‌گی مشغول می‌شدم ترک کرده بجای آن بکار بنائی رسیده با نشان دادن عیوب کار آنها صبح را بشام می‌رساندم و فرصتی برای نوشتن حتی یک سطر هم پیدا نمی‌کردم. و شبها هم بنوشتن صورت حساب‌ها پرداخته به بررسی تازه واردین شروع می‌کردم. البته این مهمانان به چند دسته تقسیم شده هر یک لیست مخصوصی داشت که آنها را از یک دیگر جدا می‌کرد. لیست‌های مسافری من بدین شرح بود:

مهمازانان ماندگار ، مهمانان نیمه ماندگار بی تعارف
مهمازانان با تعارف ، مهمانانی که از راه دور آمده بودند ،
مهمازانانی که از راه نزدیک آمده بودند ، مهمانان ناشناخته و
سرزده مهمانانی که فقط صبحانه می خوردند ، مهمانانی
که فقط شام می خوردند ، مهمانانی که شام و نهار و صبحانه
می خوردند ، مهمانان پدری ، مهمانان مادری ؛ مهمانان
خواهری ، مهمانان قدیمی پدرم ، مهمانان قدیمی مادرم ،
مهمازانان اقوام دور ، مهمانان اقوام نزدیک بالاخره مهمانان

www.KetabFarsi.com

خودم .

البته غیر از آینهای مهمانانی که برای دیدن رزهای بی
نظیرم آمده بودند کم و بیش دیده می شدند .
اصلانمی دانستم آخر عاقبت این کارچه خواهد شد
و بچه نحوی می توانم از دست آنها خلاص شوم .
تا اینکه شبی از شبها تصمیم نهائی خودم را گرفتم
و آن شبی بود که خدمتکارانم خبر دادند که محلی برای پارک
اتومبیلهای مهمانان که زمینی به مساحت ۱۰۰۰ متر بود پیدا
نمی کنند .

برای آنکه از هیاهوی مهمانان مستم درامسان بوده

شبی را تا صبح به خوابم، همان شب ببطرف آنکارا حرکت کرده در یکی از اطاقهای کوچک هتل بزرگی اقامت کردم. وقتی صبح زود در میان سکوت آزاردهنده‌ای از خواب بیدار شدم تنها ئی عجیبی در خود حس کردم. وقتی برای او لین بار پس از مدت‌ها در بدرا روزنامه‌ی صبح را که روی میزم گذاشته بودند تا آخرین صفحه خواندم بدون اینکه کسی مزاحم شود یازنگ تلفن لاینقطع زنگ بزند.

آنوقت بود که بمعنی راحتی کامل پی برده دوباره خوابیدم و تصمیم گرفتم هرگز از آن هتل خارج نشوم. چند روز بعد پیشکار خود را احضار کرده دستور دادم تمام اطاقهای راه مهر و موم کرده پس از فروختن اسبابها، خدمتکاران و با غبان را منحص نماید و از مهمانان عزیزم عذرخواهی نموده با نوعی احترام آنها را بدرقه کند.

اما وقتی پیشکارم مراجعت کرد خیلی عصبانی بود
علت را پرسیدم گفت :

— مهمانان شما نه تنها حاضر نیستند آنجا را ترک کنند تازه ادعای مالیکت هم می‌کنند.
من آنها را بحال خود گذاشتم. چون یقین داشتم پس

از مدتی بعلت مخارج کمرشکن آنجارا ترک خواهند گفت
و همین طور هم شد.

ولی من هیچ وقت حاضر نشدم یا آنجار فته رل مهماندار
خوبی را بازی کنم بلکه در همان اطاقک کوچک سعی کردم
مهماں خوبی بوده با خیال راحت بنوشه هایم بپردازم

بازدرس

www.KetabFarsi.com

حسن آقا پیشخدمت مخصوص آقای رئیس بانارا حتی
هر چه تمامتر وارد اطاق آقای رئیس شد. او مثل همیشه
نه درب اطاق رئیس را بصدای آورد و نه مانند کارمندانی
که تقاضای مساعده کنندگردنش را کج کرد.

بفرض اینکه گردنش را هم کج می کرد اصلاً معلوم
نمی شد: چون او در مقابل رؤسای گوناگون آنقدر تعظیم
کرده بود که بشکل کمانی درآمده بود.

- قربان دارن میان ...

رئیس با ناراحتی پرسید :

www.KetabFarsi.com

- کی میاد !

آقای بازرس ... ایشون بمحض اینکه از اتوبوس
پیاده شدند من فوراً ایشان را شناختم ... البته ایشان در
شرایط مخفی وارد شهر مашده اند و نمیخواهند هویت شان
معلوم شود ولی ممکن است چشم چاکر تون چنین
چیزهای را نبینند !

- خوب تو از کجا فهمیدی که اون بازرسه ؟

- قربان من ۲۰ سال تمام است که پیشخدمتم ... مگر
ممکنه نشناسم . باور بفرمایید که از چشمهاش میفهمم !
گذشته از اون برای آنکه کاملاً یقین کنم که ایشون بازرس
هستند یانه بطریشان رفته در حالیکه کاملاً توی چشمها ایشان
دقیق شده بودم پرسیدم :

- قربان حمال لازم ندارید ؟

ولی او با همان ژست مخصوص شان دستم را کنار
زده و بطرف یکی از هتل ها رفت . من مدتی منتظر ماندم که

یکهو آقای بازرس از هتل خارج شد ، برای صرف نهار
وارد رستوران دونا شدند . www.KetabFarsi.com

آقای رئیس در حالیکه بحر فهای حسن آقا پیش خدمت
محصولش گوش میداد بالاراده کاغذهای روی میزش را
ریزربیز کرد بروی زمین میریخت .

- خوب بنظر توچه جور آدمی بود ؟ خنده رو بسود
یا اخمو ؟

- قیافه عبوسی داشت و همین قیافه مرا وادار کرد
که چنین تصوری در باره ایشان کنم و اگر آدم خنده روئی
بود که هر گز چنین فکری بمغزم خطور نمیکرد .

- دیگه خیلی طولش نده عوض اینکه اینهمه حرف
بزنی یک کلمه بگو آدم عبوسی بود . با این مشخصاتی که
تو تعریف میکنی صدرصد بازرسه . چون من در طول ۳۰
سال خدمت دولتی ام بازرس خنده روئی ندیده ام !

آقای رئیس بلا فاصله از اطاقش خارج شده بطرف
اطاق معاون و کارمندانش که در اطاقی شبیه سالن کار میکردند ،
رفت و گفت :

این چه توالی است! آدم از بوی کثافتیش نه
می‌تونه در مدتی که او نجاس فکر بکنه نه می‌تونه
ستون انتقادی مجلات و روزنامه‌ها را مطالعه کند. من سر
این توالی‌های لامصب سه سال از آخرین ترفع ام عقب
افتدام.

www.KetabFarsi.com

آقای رئیس در حالیکه مشغول تمیز کردن سقف
دیوارهای توالی اداره بود گاهی بکار منداش که
بسکل رفتگران شهرداری در آمده بودند سری میزد و آنها
را که با جاروهای سقفی و زمین شورهای بزرگ مشغول
نظافت بودند تشویق کرده می‌گفت:

— بیشتر به نظافت درودیوار سقف و رو میزهای بر سید.
چون بازرسی که باداره ما یانظایر آن می‌رود اصلاً زیر پاشو
نگاه نمی‌کنه. و همیشه سربه‌های است.

از شما خواهش می‌کنم کارهایتان را هر چه زودتر
انجام دهید قبل از اینکه بوسیله او غافلگیر شویم کارهایتان
تمام شده باشد.

در حالیکه نظافت اداره با سرمحت سراسم آوری

به اتمام می رسد حسن آقا پیش خدمت مخصوص بعنوان خریدن
ادکلن روی یکی از صندلی های مغازه رو بروی اداره شان
نشسته پا صاحب مغازه گرم صحبت بود .

www.KetabFarsi.com

مغازه دار پرسید :

— امروز تو اداره تون چه خبره ؟

— امروز کارمندان مشغول نظافت هستند . همان
کارمندانی که وقتی قلم شان رو زمین می افتد زنگ زده برای
برداشتن قلم احضار می کنند . از همه بدتر ادا و اطوار آقای
رئیس که آدمو گیچ میکنه .

۵- وقت آب میخواد و بهش آب میدم ببهانه
اینکه اون آب را از منبع آبی که کارمندان ازش آب
می خورند ۵ - عبار بر میگرداند و بالاخره ناچار می شم
واسه یک لیوان آب باون طرف شهر رفته برای جناب رئیس
آب بیاورم .

ریختن کثافت و کاغذ خرد هم که حساب نداره .
چون دیدم با این وضع نمی توانم از پس نظافت اداره بریام
تصمیم گرفتم که بدروغ متوجه شوم و آنها را بعنوان

راینکه بازرسی وارد شهر مان شده است بکار بکشم . حالا
می بینی که حقه من بخوبی گرفته و کارمندی که از برداشتن
قلم اش که روی زمین افتاده بود امتناع میکرد حالا زمین
می شوید و رئیسی که از منبع آب کارمندان آب نمی خورد
به نظافت توالت ها مشغول است .

عزیز فسیون : درباره خود

www.KetabFarsi.com

خوانندگان به بسیاری از نوشته هایم ،
بـــجای آنکه گـــریه کـــنند ، مـــیخـــندند . من وقتی
بعنوان نویسنده بـــی ســـاتیر بـــیست و یـــوهـــور بـــیست
(= طـــنز نـــویس ، فـــکاهی نـــویس) شـــناخته شـــدم کـــه
مفهوم درست « طـــنز » را نـــمی دـــانستم . حالا هـــم
نمـــی تـــوانم بـــگویم کـــه مـــی دـــانم . اما مـــی تـــوانم آنچه

را که میدانم ، بربان آرم .

من طنز و فکاهی را ضمی نوشتن آموختم .
خیلی وقت‌ها از من می‌پرسند که طنز چگونه
ایجاد می‌شود . یعنی از من یک نسخه می‌خواهند .
پایه‌ی آموخته‌های من در این زمینه این است که :
طنز ، بی‌نهایت مسئله‌یی جدی است .

با نام عزیز نسین به ملک ادبیات پاگذاشتم .
نام اصلیم تحت این لقب فراموش شد . نام اصلیم
محمد نصرت است . عزیز نام پدرم بود . او اخر
دهه‌ی سوم و اوایل دهه‌ی چهارم بود . در
آنادولو سر بازی می‌کرد - افسر بودم . افسر
شدم زیرا بچه‌های فقر فقط در مدارس و
دبیرستانهای وزارت جنگ می‌توانستند بطور
مجانی تحصیل کنند . در اوقات فراغتم ، شعر و
بعد ها داستان می‌نوشتم و بوسیله‌ی پست به
روزنامه‌ها و مجله‌ها می‌فرستادم .

اما بعداً گفتند که افسران و کارکنان وزارت
جنگ حق ندارند به کارهای نویسنده‌گی دست

بزند . از این رو نوشه های خود را با نام مستعار
به چاپ دادم . اولین نام مستعارم « عزیز » بود .
شعرهایم چندان جالب توجه نبود . عاشقانه بود .
نام نخستین زن خود را بعنوان تخلص بر گزیدم
شعرهایم مورد توجه واقع می شد ، اما نه بخاطر
زیبائی آنها ، بلکه بخاطر نام زن که تخلصم بود !
نامه های زیادی به آدرس این زن رسید . حتا
نامه های عاشقانه .

www.KetabFarsi.com

مثل خیلی های دیگر ، من نیز خلاقیت ادبی
خود را با شعر شروع کردم . بعدها از آنجا که
به شعر احترام و ارزش قابل بودم ، از این کار دست
برداشتم . من در نوشتن بدترین شعرها ، استادی
ومهارت داشتم .

ناظم حکمت در زندان ، در وقت اعتصاب
عذا ، مرا دید و توصیه کرد از سرودن شعر دست
بردارم و صلاح دید که فقط استان و رمان بنویسم .
حالا می پرسید : پس « نسین » از کجا آمد ،
این هم تاریخی دارد . در سال ۱۹۳۲ - ۳۳ در

ترکیه قانونی بنام «قانون نام خانوادگی» به تصویب رسید. بهموجب این قانون، هر فرد ترک می‌باشد برای خود نام خانوادگی انتخاب کند. تا آن زمان فقط در آنادولو نام خانوادگی وجود داشت. هر فرد ترک برای خود نام خانوادگی برمی‌گزید و یا می‌ساخت. من نیز چنین کردم. اول نام خانوادگی «قر - آل» را انتخاب کردم. هر روز در روزنامه ها نام‌های جدیدی چاپ می‌شد. در میان آنها آنقدر نام «قر - آل» بود که من، بلا فاصله تصمیم خود را عوض کردم. می‌خواستم نامی انتخاب کنم که هم ساده باشد و هم منحصر به فرد باشد. بدینگونه نام «نسین» را برگزیدم. از گار هر کس بمن میرسید، همیتو سید «عزیز» تو چی هستی، کی هستی؟». این سؤال هر بار مرا تکان می‌داد و وادار به تفکر می‌کرد - بر استی من کی هستم؟ این نام، حتا نام اصلیم را هم از یادم برداشت.

در سال ۱۹۴۴ از خدمت نظامی دست شستم

به استانبول آمدم . نخستین بار جزو هیئت
تحریریهی مجلهی « یئددی گون » (هفت روز)
کار کردم . سپس در مجله‌ها و روزنامه‌های
« ملت » ، « قاراگؤز » ، « یشی آدام » ، « تان » وغیره
کار کردم . دارندۀی روز نامه‌ی یشی آدام ،
« اسماعیل حاققی بالتاجی » گاه به گاه مانع
چاپ و انتشار برخی از داستاهایم می‌شد و
می‌گفت : « نه ، نمی‌شود ، این داستان سوسیالیستی
است . » در یکی از مجتمع ادبیان ، من از او
پرسیدم : چرا شما به داستان‌های من برچسب
سوسیالیست می‌زنید ؟ من از سوسیالیسم سر
در نمی‌آورم . همین جوری می‌نویسم . من برای
مردم خود داستان می‌نویسم و انسان‌های فقیر
و ضعیف را بر خود می‌جنیانم . »

مجله‌ی « یئددی گون » نیز داستان‌هایم را
برگشت زد . بعدها به این نتیجه رسیدم که در
دوران جوانیم فقط به مردم و آمال آنان
می‌اندیشیده‌ام . زمانی که در روزنامه‌ی « تان »

(= سپیده دم) کارمی کردم، آن روز نامه باخواست
های من همگونی داشت و مرا تبدیل به یک
سوسیالیست کرده بود. گام به راه سیزگداشت
در این روز نامه‌ی مترقی بود که با صباح الدین
علی آشنا شدم. ناظم حکمت در ما تأثیر فکری
بزرگی گذاشت.

www.KetabFarsi.com

وقتی در روز نامه‌ی «تان» کار میکردم،
چندین داستان کوتاه، فیلیه‌تون و رپورتاژ نوشتیم:
حتا غلط گیری هم میکردم. در هر شماره‌ی
یکشنبه زیر عنوان «شو خی» داستانی از من چاپ
میشد. این شو خی‌ها بسیار جالب و با مزه می‌بود.
توجه روزنامه نگاران را جلب کرد: نویسنده‌ی
این داستانها کیست؟ من نخستین بار در اینجا
شناخته شدم. از این پس، هر روز می‌باشد مطلبی
به چاپ میدادم. برای من ستونی جداگانه تعیین
کردند. در این ستون پیرامون مسائل ضروری
اجتماعی و اقتصادی روز مطلب می‌نوشتیم. این
مطلوب نیز زیر عنوان «شو خی» چاپ می‌شد.